

Recensent: Inge van Strien

Piet de Kroon: 'Een nieuw leven.' Het PON (kennis in uitvoering), Expertisecentrum NAH en provincie Noord-Brabant, 2010. ISBN: 9789050494861. (Niet aangeboren hersenletsel (NAH)/PO/1)

Het boek is te downloaden op: <http://www.hetpon.nl/publicaties/5?page=4&pid=125>

Soort boek/ziekte/stijl: Ervaringsverhaal van Bob van Stratum en zijn moeder Marie-José, opgesteld door Piet de Kroon. Bob krijgt op 22-jarige leeftijd een ongeluk met ernstig hersenletsel als gevolg. In het eerste deel van dit boek vertelt Bob over zijn leven voor en na het ongeluk. In het tweede deel komt Marie-José aan bod en wordt beschreven welke impact Bobs ongeluk en hersenletsel op het gezin heeft. Daarnaast zijn er in het boek feitelijke gegevens over niet-aangeboren hersenletsel en over het expertisecentrum NAH regio Midden-Brabant opgenomen.

Over de schrijver: Piet de Kroon is van 1993 – 2005 directeur geweest van het PON (kennisinstituut op het sociale en culturele domein). Naast het boek 'Een nieuw leven' heeft hij nog een tweetal levens-/ervaringsverhalen in boekvorm opgesteld.

Korte beschrijving: Bob van Stratum krijgt in 2006 op 22-jarige leeftijd een ernstig auto-ongeluk. Hij raakt in een coma en houdt ernstig hersenletsel over aan dit ongeval. In het boek vertelt Bob over zijn leven voor en na het ongeluk. Hij vertelt over zijn jarenlange gevecht om te herstellen en over de nieuwe Bob die hierdoor is ontstaan. In het tweede deel van het boek beschrijft zijn moeder, Marie-José, welke impact dit alles op het gezin heeft. Openhartig wordt er verteld over het verdriet en de moeilijkheden, maar zeker ook over de lichtpuntjes en de hoop. Het gezin is veranderd, maar ze zijn sterker dan ooit tevoren. In het laatste deel van het boek staan enkele feiten over niet-aangeboren hersenletsel en over het expertisecentrum NAH in Midden-Brabant.

Wat viel op: 'Een nieuw leven' is een aangrijpend verhaal over de impact van niet-aangeboren hersenletsel. Er wordt een goede karakterbeschrijving van Bob gegeven, van zowel de 'oude' als de 'nieuwe' Bob. Daarnaast is het interessant om het verhaal ook vanuit het perspectief van Bobs moeder, Marie-José, te bezien. Wat in de beschrijving van zowel Bob als Marie-José opvalt, is het feit dat beiden in staat zijn om van het positieve uit te gaan. Naast de moeilijkheden geven ze ook altijd de lichtpuntjes aan. In het laatste deel komt de lezer enkele algemene feiten over NAH te weten. Het boek is geïllustreerd met enkele foto's van Bob. Al met al is het een makkelijk leesbaar en aangrijpend boek dat NAH vanuit verschillende kanten belicht.

Citaten: Pag. 7: 'Je kreeg meteen een camouflagepak. De donkerblauwe baret, waar je het allemaal voor doet, krijg je pas aan het eind van de opleiding, vanaf dat moment ben je echt marinier. De meeste jongens halen het einde niet. Je moet sowieso al over een extreem goede conditie beschikken en mentaal stevig in je schoenen staan om toegelaten te worden en daarna vallen er nog eens heel veel mensen af. We begonnen die eerste dag met 200 man. Uiteindelijk hebben er 35 de finish gehaald. Maar voor mij stond vanaf het begin één ding vast: mij krijgen ze hier niet weg.'

Pag. 11: 'Ik heb zes weken in coma gelegen. Mijn toestand werd omschreven als vegetatief. Ik kon niet eten, niet drinken. Ik kon niks, helemaal niks. Ik kon niet eens zelf ademen. (...). Na zes weken opende ik mijn ogen. Ik lag op een afdeling waar

ze je prikkels toedienen en proberen om je wakker te maken. Vooral met licht. Toen ik na zes weken wakker werd verklaard, snapte ik niks. Echt helemaal niks. Ik was gewoon nog een kasplantje.'

Pag. 15: 'Thuis ben ik gewoon doorgedaan met het werken aan mezelf. (...). Mijn ouders zijn daarbij heel belangrijk geweest. Dank zij hen ben ik zo ver gekomen. Vooral door mijn vader, die hamerde er steeds maar op dat ik dingen zelf moest doen. Hij stond niet steeds klaar om iets over te nemen, maar prikkelde me de hele tijd. Eigenlijk drilde hij me nog een beetje, zoals een militair. Maar het werkte perfect voor mij. Als ik dan wel eens zei: "Dat lukt met niet" of "Dat kan ik niet", dan zei ons pa "Kijk eens op je buik, daar staat niet voor niets het woord "Doorzettingsvermogen" en dan ging ik weer door. Dan dacht ik, ik kan het wél en kreeg het toch voor elkaar.'

Pag. 27: 'Op de vierde dag is Jan jarig. Het enige cadeau dat we wensen, is dat we Bob weer terug krijgen. Alles is nog steeds stabiel. Bob plast beter en ze gaan zijn narcose iets minder diep zetten. De waarden blijven hetzelfde, dus dat is een lichtpuntje. Ik ga even met een puzzelboekje in een hoek zitten, dan kan ik het piekeren uitschakelen. Hoop ik tenminste.'

Pag. 32: 'Hij is nog niet wakker maar reageert wel als we tegen hem praten. Eindelijk hebben we 'contact'. We gaan vlug weg om hem niet al te veel stress te bezorgen. Of dat goed is weten we niet, misschien moeten we juist wel bij hem blijven. Het blijft aan ons knagen, dat we niet weten wat goed voor Bob is.'

Pag. 36: 'De neuroloog tempert onze vreugde en zegt dat Bob eigenlijk wat wakkerder had moeten zijn dan nu het geval is. Hij denkt dat er toch meer hersenschade is dan aanvankelijk gehoopt. De oude Bob komt vermoedelijk niet terug, we gaan voor de nieuwe Bob. Hoop, hoop, meer hebben we niet.'

Pag. 43: 'Ik begin er langzaam vertrouwen in te krijgen dat er ook een voor hem gelukkig leven uit kan komen. Dat is de les. Want je bent eerst zo diep in de ellende gezakt, dat je je niet kon voorstellen dat er ooit nog iets goeds in zou zitten. Positief blijven denken, noemt Jan het. Dat is de weg waarlangs we hier met zijn allen uitkomen. Positief blijven denken, soms tegen beter weten in. (...). En bovenal, we zijn ook nog meer naar elkaar toegroeid. Het was een verschikkelijke aanleiding om dat te zien, maar ik kan het langzamerhand ook koesteren als iets bijzonders. (...). Natuurlijk, we zijn er nog lang niet; het is een proces van jaren. Maar we komen eruit en dat sterkt ons in de weg die we nog moeten afleggen.'

Recensies /extra's: Het PON (kennis in uitvoering) heeft meegewerkt aan de totstandkoming van dit boek. Op de site van het PON is het boek te bestellen en te downloaden <http://www.hetpon.nl/>

Op de site van de hersenletsel wijzer Noord-Brabant staan diverse boeken over hersenletsel <http://www.nahbrabant.nl/informatie/22-ervaringsverhalen>

Het expertise centrum Niet-aangeboren Hersenletsel werkte mee aan de totstandkoming van dit boek. Op de site staat informatie over NAH en kunnen mensen uit de omgeving van Noord-Brabant terecht met hun vraag over NAH <http://www.loketnah.nl/>